

Fascinantna je opčinjenost naših ekonomista neoliberalnim kapitalizmom koji je praktično uništio sve prirodne resurse, kaže za Sputnjik Ivan Karić iz „Zelenih“.

Zaštita životne sredine pre svega je neophodna zbog građana Srbije. Okruženje moramo da dovedemo u red zbog nas samih, a ne zbog bilo kakvih poglavlja na evropskom putu. Ovo je za Sputnjik izjavio Ivan Karić, predsednik stranke „Zeleni“, koji pozdravlja odluku države da se formira posebno ministarstvo za ekologiju u Vladi Ane Brnabić.

Iako je najavljeno za kraj prošle godine, Poglavlje 27 koje se odnosi na životnu sredinu, još nije otvoreno, a zapravo je uz Poglavlje 35 — ključno. Da li će najavljeno formiranje posebnog ministarstva ekologije ubrzati stvar?

Nažalost, nismo bili dovoljno ažurni. Nepostojanje posebnog ministarstva sigurno je doprinelo tome da u ovom trenutku nismo osposobljeni da otvorimo to poglavlje, a za „Zelene Srbije“ mnogo je važniji odnos prema životnoj sredini nego samo otvaranje poglavlja. Ipak, želimo da iskoristimo priliku da na putu ka EU, dok pregovaramo o Poglavlju 27, uredimo polje životne sredine, da bi mogli da upravljamo resursima, ali pre svega da rešimo nagomilane probleme koji nisu od pre godinu ili dve, probleme koji traju decenijama. Reč je o istorijskom, nasleđenom zagađenju. Nominalno i formalno ovim pitanjima bavilo se Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne, pa nažalost, nismo imali pomaka. Donekle smo urušili sistem finansiranja životne sredine. Ove godine uspostavljen je „Zeleni fond“, ali još nema rezultata njegovog rada. Očekivali smo da će novo ministarstvo biti zaduženo i za prirodne resurse, ali to se nije desilo.

Čini se da se nepregledan spisak problema svodi na tri ključna: otpad i njegovo deponovanje, otpadne vode koje se izlivaju u one koje pijemo i vazduh za koji zapravo ni ne znamo koliko je zagađen...

To ne samo da su ključni problemi, već su i najskuplje oblasti koje finansijski treba podneti da bi smo imali stanje koje je prihvatljivo. Upravljanje otpadom ima određenih pomaka, ali nažalost uvek kaskamo za najboljim rešenjima, prihvatamo prevaziđena rešenja, s njima izgubimo dodatnih deset godina i tako uvodimo rešenja koja su zastarela pre tri decenije. Potrebna su ogromna sredstva, posebno za sistem prečišćavanja otpadnih voda, gotovo pet milijardi evra. Zagađenje površinskih voda, zbog neadekvatnog ispuštanja otpadnih. Svi kanalizacioni i komunalni sistemi završavaju u kanalima, odnosno u rekama koje pijemo. Najveći fekalni kolektori u Beogradu završavaju u Dunavu i Savi, a najveće srpske reke, Morava i Kolubara, praktično su postale kolektori otpadnih voda zato što se otpadne vode, kanalizacija i vode iz industrije slivaju u njih, umesto da te dve reke budu ponos Srbije i kapital za buduće generacije. Nedavno je gorela deponija u Vinči, ali se zaboravlja da deponije po Srbiji gore već pedeset godina.

Već 17 godina pričamo kako je reciklaža neophodna, a za to vreme u Srbiji se nije pojavio nijedan ozbiljan reciklažni centar za metal, papir, staklo ili pepeo. Utisak je da se čeka da dobijemo zeleno svetlo, a verovatno i stranog investitora koji će skupljati kajmak od reciklaže...

Postoje manji pogoni koji se na neki način bave reciklažom, ali je za mene kao člana „zeleno“ porodice, fascinantna opčinjenost naših ekonomista neoliberalnim kapitalizmom koji je praktično uništio sve prirodne resurse. Danas je škola tog kapitalizma koji ne vrednuje prirodni kapital dominantna u Srbiji. Za njih kategorija ekološkog kapitala ne postoji. Ako su voda i vazduh besplatni, ako su prirodni resursi besplatni, lako ćete da napravite profit. Multinacionalne kompanije su tako napravile velike profite, ne misleći šta će biti posle. „Zeleni“ podsećaju da je neoliberalni kapitalizam propao pre više od deset godina upravo tamo gde je nastao, a mi još uvek ne vrednujemo svoj prostor. Ekološki kapital Šumadije vredi više od bilo kakve eksploatacije nikla u Šumadiji, ali u Srbiji nema ekonomiste koji će to da izračuna. Država mora da bude korektivni faktor, ne možete da radite šta hoćete zato što imate puno para.

„Zeleni Srbije“ su bili u koaliciji sa SDS-om Borisa Tadića, a sada ste u savezu sa Socijalističkom partijom Srbije, kojoj će biti povereno ministarstvo ekologije. Da li vas je iko kontaktirao i rekao, ti si „Zeleni“, trebaš nam u ovom poslu?

Već godinu dana smo u koaliciji sa SPS-om i veoma dobro sarađujemo, često koristimo vreme da diskutujemo u parlamentu na ove teme, što je izuzetno važno. Ovih dana sam se video sa predsednikom Ivicom Dačićem tim povodom, a i prethodno smo imali sastanke, razmišljali o tome kako bi bilo najbolje da izgleda ministarstvo. Imali smo sugestije. Naš predlog je bio da ministarstvo obuhvata i prirodne resurse, da upravljanje vodama, zaštita voda i upravljanje šumskim i rudnim bogatstvima bude pod njim. Nažalost, moraćemo da sačekamo to rešenje. Ovo je prvi korak. Kada se bavite politikom morate da se pomerate unapred, ali da budete spremni i na neku vrstu kompromisa.

Mediji licitiraju imenom ministra ekologije, zar ne mislite da ovaj resor treba da vodi neko ko je zaista usko stručan. Sputnjik saznaje da bi to mogao biti gospodin Goran Trivan. To i jeste najlogičnije rešenje. Gospodin Trivan ima iskustvo u upravljanju Sekretarijatom za zaštitu životne sredine u Beogradu, što nije mala stvar. To je veliki sistem koji odlično pokazuje da je neophodna posebna briga o zaštiti životne sredine. Nama je izuzetno važno da na ovim problemima počne da se radi na pravi način. Siguran sam da će i „Zeleni“ u Srbiji uskoro predstavljati jaku političku snagu. Taj proces je i u Nemačkoj trajao nekoliko decenija, treba da prođe vreme da ljudi shvate da postoji novo tumačenje politike i ekonomije i da je ulaganje u prirodne resurse najpametnije ulaganje u budućnost.

Srbija; Da li je ovo evropski: Srbi piju reke u koje se uliva
kanalizacija

Izvor: sputniknews